

# Déli Hirlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-ter) 4. Telefonszám: Reggeltől este kilenc óráig 252, szombat 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában 2 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjszabás szerint.

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvárott és vidéken házhoz kézbesítve havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 250 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / SZOMBAT / JUNIUS 23

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 147. SZÁM

## Horvátország forrong

**Az egész horvát sajtó a belgrádi kormányt okolja a parlamenti gyilkosságért — Zágrábban a Szerbiától való elszakadás mellett tüntettek — Jelacsics kardját Belgrád felé kell fordítani**

## Megindulnak Radics parasztjai

Temesvár, június 22.

A parlamentarizmus történetében párját ritkító belgrádi véres események következményei kiszámíthatatlanok. Az egész európai sajtó aggodalommal tekint a további fejlemények elő és megállapítja azt, hogy itt nem egyes személyek ellen-szenvéről van szó, hanem Jugoszlávia megalkotása óta a szerbek és horvátok között folyó elkeseredett harc-ról. A magyarországi lapok kivétel nélkül vezércikkben foglalkoznak a szkupstinai lövöldözéssel. Egyhanguan megállapítják, hogy az események nem igen látszanak összhangban lenni azokkal a kijelentésekkel, melyeket Sándor király néhány nap előtt a Matin tudósítójának tett. A király ugyanis azt mondotta, hogy Jugoszláviában nincsenek kisebbségek. Pedig a horvátok önmagukat is a kisebbségek közé számítják.

### Belgrádi csendélet

A Pesti Napló szerint Horvátországban Jugoszlávia megalakítása óta állandó a forrongás, mert a nagyobb műveltséggel rendelkező horvátok nem tudnak beletörődni a szerbek által való elnyomatásukba. A horvátok aligha fogják a nagyszerbeknek elfelejteni a tegnapi napot. A **Magyarság** Belgrádi csendélet címen azt írja, hogy a belgrádi revolverdörrenés megzavarta a kisántant konferenciáját. Tíz évi elnyomatás sem tudta a horvátokat balkanizálni, akikkel most radikálisan akarnak elbánni. A Pesti Napló megjegyzi, hogy a gyilkosság a levegőben lógott. Hiszen csak tegnapelőtt kiáltották a szkupstinában:

— Itt vérnek kell folyni!

A szerb sajtóban nyíltan izgattak a merényletre. Radics szerint maga Markovics miniszter is résztvett az izgatási hadjáratban. Az eredmény most bekövetkezett.

### A horvát kisebbség

A Budapesti Hirlap megállapítja, hogy a merénylet nem egyén, hanem eszme ellen szolgált, Furesa, hogy a többségnek egy tagja lőtt a kisebbségre, mikor pedig a hatalom a kezükben volt. Ez ennek a hatalomnak a labilitását bizonyítja. Nem lehet nemzeti egységről beszélni ott, ahol a testvérnépek képviselői fegyverrel támadnak egymásra. A Nemzeti Újság azt írja, hogy ezek az események is igazolják, hogy a horvátok önálló nemzeti életre jogosultak, mert kulturájuk sokkal nagyobb mint a szerbeké.

Londoni jelentések szerint az angol sajtó hasábos cikkeiben foglalkozik a belgrádi lövöldözéssel. A hely-

### A komitácsi golyója

A merénylet után — mint már megirtuk — Raecics, a gyilkos képviselő elmenekült és egyik barátja lakásán rejtőzött el. Innen levelet írt választóihoz és ebben azt állította, hogy a parasztpárt vérgisértette, becsületébe gázoit és ezért bosszút kellett állania. Utána meg akart szökní, de barátja beszélte rá, hogy jelentkezzen inkább önként. Raecics erre elment a belügyminiszterhez, ahol letartóztatták.

A gyilkos Raecics montenegrói származású. A világháború alatt mint komitácsi harcolt a szerbek oldalán. Műveltsége minimális. Koidusszegény szülők gyermeke, akik nem tudták nevelteni. Ma is rossz anyagi hely-

### Zavargások Zágrábban

Horvátországban, különösen Zágrábban az események hírére mindennütt nagy csoportosulások képződtek az utcákon és kávéházakban és az emberek izgatottan tárgyalták a dolgok. Kisebb csoportok tüntetve vonultak végig az utcákon és a Szerbiá-

zetet valamennyi lap rendkívül komolynak látja. A Times azt írja, hogy a küzdelem még nem ért véget. A helyzetet súlyosítja az elkeseredett parlamenti harc, amely a nettunói egyezmény ratifikálásának alkalmából tört ki. A Daily Telegraph szerint a brutális esemény nagy mértékben meg fogja erősíteni a horvát parasztpárt pozícióját. Kétségesse teszi egyben azt, hogy sikerül-e a kormánynak ezek után a nettunói egyezményt elismertetni. Ha nem sikerül, úgy Olaszországgal szemben újabb ellentétekre adhat okot. A Daily Express azt írja, hogy a mostani helyzet teljesen azonos azzal, amikor huszonöt év előtt meggyilkolták Obrenovics Sándort.

zetben van. Egyetlen keresete képviselői fizetése volt.

Belgrád még mindig el van zárva a külvilágtól. Az ország belsejében sem igen lehet híreket továbbítani, mert a beszélgetéseket ellenőrzik és ha valaki a merényletről beszél, azonnal félbeszakítják. Az izgalom az egész országban igen nagy és a vidéken komolyan számolnak azzal, hogy a horvátok az események hatása alatt elszakadnak. A kormány is gondol erre a lehetőségre és titokban minden előkészületet megtett egy esetleges szeparatista mozgalom előfojtására. A politikai hatóságok Horvátország egész területén már megkapták az utasításokat, ugyisintén a csendőrségek is.

tól való elszakadást hangoztatták. A csendőrség a legnagyobb eréllyel osztotta szét a tüntető tömeget. Egyes helyeken zavargások is voltak. Sokan megsebesültek.

Újabb zágrábi jelentések szerint a tüntetések állandóan megismétlöd-

nek. A véres tragédia következményei ezideig beláthatatlanok és egész Horvátországban az izgalom óráról órára nő. Így nemcsak Zágrábban, hanem Eszéken és az egész Szerémség területén rendkívül nagy az elkeseredés és az izgalom. Az összes városokban tárgyalják a véres eseményt. Minden pillanatban várható az eddig elfojtott és féken tartott szenvedélyek kirobbanása. Zágrábban a nép végítéletet követel a gyilkosok ellen. Az ellenzéki vezeték azt hangoztatják, hogy a kormány politikája okozta a szkupstinában történt véres eseményeket.

Érdekes, hogy Montenegro népe, amelyet a szkupstinában Raecics, a gyilkos képviselő képviselt, minden közösséget megtagadott vele. A montenegrói nép vezetői kijelentették, hogy Raecicsot nem a nép bizalma, hanem a kormány terrorja jutatta a szkupstinába.

### Hét kicsiny árva

A gyilkos Raecics újból levelet intézett választóihoz, amelyben kijelenti, hogy ügyeiket mindenkor szívében viselte, de most az események hatása alatt mandátumáról lemond. A meggyilkolt Radics Pálnak hét gyermeke maradt hátra. Holttesténél szívettpő jelenetek játszódtak le. Ötvenegy a következőket jelentette ki:

— Imádkozni fogok, hogy férjem lehanyatló feje legyen utolsó akadály a szerb-horvát kibékülésnek.

### Vértanuk vére

A helyzet egyelőre nem arra mutat, mintha a horvátok ki akarnának békülni a szerbekkel. Ellenkezőleg. Horvátországban óriási az izgalom, mely csaknem óráról órára fokozódik. Ezt az izgalmat tükrözik vissza a lapok is. A Novosti című lap vezércikkben azt írja, hogy a merényletet a kormány készítette elő és pénzelte. A Jedinstvo című újság, mely a kormány

szócsöve, négy nap előtt azt írta, hogy Radicsot és Pribicevicset meg kell ölni. Egyértelműleg megállapítja a horvát sajtó, hogy Raecics csupán végrehajtója volt a szerb kormány közelében meghúzódó gazemberek terveinek. A gyilkos a lapok szerint ügynöke volt a véreskezű belgrádi hegemónisták korrumpált klikkjének. A lapok felvetik a kérdést, hogy a gaztett után dönteni kell arról, hogy az ujonnan csatolt területek miként válaszoljanak a büntetésre, amelyet maga az állam követett el. Horvát vértanúink véréből — írják — vagy fel kell támasztani a jugoszláv államot, melyben az összes polgárok egyenlő jogokat élveznek, vagy pedig vértanúink vére elárasztja az állam alapjait, hogy az elpusztuljon.

Zágrábban állandóan sok ember tartózkodik az utcán és hevesen tüntetnek Belgrád ellen. Népgyűléseket rögtönöznek, — ahol a szónokok izgatnak Belgrád és annak elnyomó politikája ellen. A beszédek közben ilyen kiáltások hallatszottak:

— Le Belgráddal! Le a gyilkosokkal! Budapest százszor jobb volt, mint Belgrád!

Az egyik szónok a Jellacsics-téren tartott népgyűlésen a következőket mondotta:

— Jellacsics bán érkarja és kardja Budapest felé mutat. Meg kell fordítanunk a szobrot, hogy karja a jövőben a szerbek fővárosa felé mutasson.

Itt is állandóan hangzottak a közbeiktatások:

— Vesszen Belgrád! El Szerbiától! Ami békés fegyvereink meggyőző erejére revolverlövésekkel feleltek, de az igazi felelet csak ezután következik!

A tüntetések nemcsak a horvát fővárosban, hanem valamennyi horvátországi és dalmáciai városban is voltak. A nép felvonulásokat rendezett és elkeseredett hangon tüntetett a kormány ellen.

### Gyászkeretben

A lapok kivétel nélkül széles gyászkeretben jelentek meg. A horvát ogyetemi hallgatók proklamációt bocsátottak ki, amelyben azt állítják, hogy a revolvergolyókat az egész horvát népek szánták.

Belgrádi jelentés szerint az a gyászjelentés, melyet a parasztpárti demokrata koalíció adott ki Radics Pálról és Basaricsicsról, óriási feltűnést keltett. A gyászjelentés szerint a horvát képviselők a nemzetgyűlésen előkészített merénylet áldozatai, akik az egyenjogúságot és emberiségért folytatott törvényes és igazságos harcban estek el. A gyászjelentést a parlament kapujára is kifüggesztették. Ugyanilyen tartalmu gyászjelentést adott ki a parasztpárt klubja is.

A kormány a horvát lakosság egyre fokozódó izgalma miatt tegnap elrendelt a hadseregnek fokozottabb készenlétben való tartását. A kormánypárt körében igen nagy az izgalom és bár hivatalos jelentésekkel tompítani igyekeznek a tényleges helyzetet beavatott körök véleménye szerint attól tartanak, hogy a Radicsot bálványozó parasztság tömegekbe verődve megindul Belgrád ellen, hogy a gyilkosságot megbosszulja. Egészen biztosra veszik, hogy a horvát parasztpárti képviselők és az önálló demokraták kivonulnak Belgrádból és nem vesznek többé részt a parlament ülésein.

# A zombolyai pasa

## Portré Kartje primárról, aki lelkes szocialistának valja magát, működésével azonban diszkreditálja Marx tanait

Zombolya, június 19.

Zombolya szocialista primárja Kartje Lénárt. Kartje még néhány év előtt a Reiter-féle gyógyszerárban patikussegéd volt. Azután otthagyta a patikát és illatszertárt nyitott, amelyet drogériának keresztelt el. Ugy a patikában, mint pedig a drogériában nem fáradozott sokat és állandóan a munkásság körében tartózkodott, akik között terjesztette a szocialista eszméket. Emellett azonban igyekezett bizonyos mértékben kapitalistává lenni. Hazajött egy zombolyai születésű amerikus, házat vett, de csakhamar ráunt az itteni állapotokra és visszament Philadelphiába. Házára vevőt keresett és Kartje Lénárt jelentkezett, aki a házat a felesége részére és nevére kétezzer dollárért megvásárolta. A vásárra ötszáz dollár előleget is adott.

### A primár üzletei

Közben azonban emelkedett a dollár és Kartje nem volt képes az újabb fizetésre a dollárokat megszerzeni. Az amerikus pedig nem várhatott, mert utlevele lejárában volt. Abban állapotok meg tehát, hogy visszautazik Amerikába és Kartje majd utána küldi a hátralékos ezeröttszáz dollárt. Ennek már két éve múlt és az amerikus minden sürgelése dacára még mindig várja a dollárokat. Most pert indított már Kartje Lénárt ellen. Amikor már primár volt, megszerezte a Manzin-féle nagy üzletet. Minthogy azonban a vezetéséhez nem sokat értett, a bolt nem ment jól. Kartje sietett hát a Manzin-üzletből részvénytársaságot csinálni.

### Végre egyedül

Kartje Lénárt addig járt a munkások kedvében, amíg azok a két év előtti községi választások alkalmával primárnak jelölték. Meg is választották és a községi tanács tagjai — az egy Hausladen Mihály kivételével — mind szocialistákból kerültek ki. Hausladentől azonban hamar megszabadultak, mert amikor az ténykedésüket a polgárság képviselőiben bírálta, egyszerűen kizárták huszonöt ülésből. Hausladen kitiltásának lejáráta után csak most térhetett vissza a község házára.

Hogy a polgárság a szocialista rezsimmel mennyire elégedetlen, az kitűnik tavaly a prefektusnál járt nagy küldöttség panaszaiból, amelyekre nézve Coste Gyula dr. prefektus szigorú vizsgálatot rendelt el. A vizsgálat anyaga azonban olyan nagy, hogy még mindeddig nem volt befejezhető.

A vizsgálat pontjai között szerepel az a vád is, amely az ugynevezett százezer leies panama néven ismeretes

és melynek most újabb aktualitást ad az a per, amelyet a károsultak Kartje Lénárt primár és két szocialista községi tanácsos ellen indítottak.

A község ugyanis a kincstártól bérbevette a dohánybeváltó hivatal épületeit, hogy azokat lakásokká alakítsa át. A munkálatok elvégzését nyilvános árlejtés során harmincezer leieret Retzler János építőmester

és Merki Sándor ácsmester nyerték el. Kartje primár közölte velük, hogy százezer leies kauciót kell letenniük. Csodálkoztak ugyan, hogy harmincezer leies munkánál százezer leiet kell óvadéknak letenni, de letették.

### Hova lett az óvadék?

A pénzt a község házában fizették le, a nyugtát Serca segédjegyző állította ki és azt Kartje primár, továbbá Martin Mihály és Zacharie községi tanácsosok irták alá. A vállalkozók elkészítették a munkálatokat, felvették a harmincezer leies kiadott munkadíjat, aztán kérték vissza a százezer leies óvadékat. Akkor azonban kiderült, hogy ez a pénz nincsen a község pénztárában és semmiféle bevételi naplóban nincsen be-

zetve. Retzler és Merki erre lármát csaptak és feljelentéssel fenyegetőztek, mire Kartje százezer leieről váltót adott, amelyet két községi tanácsosával együttesen irt alá. Elkövetkezett a váltó lejáráta, azonban a zombolyai triumvirátus nem fizetett. Erre megindult a per. Kartje miandemét már régen a feleségére irattatja és így nehéz lesz valamit behajtani rajta.

### Kartje pasa portjéja

Kartje Lénárt primár valósággal basáskodik a szocialistákon és azokkal, akik őt kritizálni merik, alaposan elbánik. Így tett Bohr és Schütz Miklós nevű elvtársaival is. Mindkettővel a legjobb barátságban állt és azok a községi választások idején a leglelkesebb kortesei voltak. A választások után azonban valami miatt őszintén megmondták neki a véleményüket, mire egyszerűen kimondta róluk, hogy nem tagjai a szocialista pártnak és soha nem is voltak azok. Híveinek pedig szigorúan megtiltotta, hogy velük érintkezzenek.

Kicsit talán túlrészletesen adtuk Kartje Lénárt zombolyai primár areképét, azonban úgy véljük, hogy a magyarságnak illik megismerkedni

azzal a férfival, aki minden áron megakadályozni igyekszik azt, hogy a zombolyai magyarság a Magyar Párt zászlaja alá tömörüljön. Kartje az oka annak, hogy a futaki kétezer magyar közül mindössze husz a Magyar Párt tagja. Ennek a félrevezetett magyarságnak az érdekében vállaltuk részletesen Kartje primár portréját. Hadd lássa a magyarság, hogyan néz ki valójában ez a szocialista apostol, aki tulajdonképpen csak diszkreditálja Marx tanait.

Különbösen híre jár, hogy Kartje primár likvidálni készül zombolyai anyagi érdekeltségeit és vállalatát és az így nyerendő pénzzel Jugoszláviába költözik át. A község aprajagya nagyja imádkozik: vajha ez sikerülne neki!

Kubán Endre.

## Egy millió asszony és gyermek pusztult volna el London tervbe vett bombázásánál

London, június 22.

A londoni könyvpiacra a legközelebbi napokban szenzációs könyv jelenik meg, amely a világháború idején London ellen tervezett Zeppelin támadásokról szól. A szenzációnak német kapitány elmondja a ígérkező könyvben I e h m a n n német hadvezetőség tervét, hogy Londont egyszerre husz Zeppelinről bombáztatja és gyújtórakétákkal lángborítja. A terv azonban a császárral való közlésekor meghiu-

sult, mert Vilmos császár annak kivételét a legmerevebben ellenezte. De nemcsak a császári akaraton döntött meg a terv, amelyet a német technika könnyedén valósíthatott volna meg, hanem azért is, mert nem akadt német tiszt, aki a támadás vezetését elvállalta volna. Nem akadt német tiszt, aki vállalta volna ennek a rémes támadásnak a felelősségét, amelynek egy millió lakos, nagyjából a gyermekek és asszonyok esett volna áldozatul.

## Temesvárott tárgyalnak a vitás román-jugoszláv ügyek elintézéséről

Belgrád, június 21.

Sztankovics Szvetozár szerb földművelésügyi miniszter hosszan tanácskozott Marinkovics Voja külügyminiszterrel ennek Bukarestbe való elutazása előtt. Kifejtette a földművelésügyi miniszter, hogy Romániával még mindig igen sok kérdés nincs elintézve. Sztankovics megkérte a külügyminisztert, hogy bukaresti tartózkodása alatt hasson oda,

hogy az összes nyílt kérdést intézzék el. Ilyenek többek között a vízügyi kérdések, az agrárkérdés, az egyházi és iskolai kérdések, az optánsok ügye, különösen fontos a belacrkvai vagyongörögöség kérdése, amelynek erdei Románia területén vannak, míg a községek Jugoszláviához tartoznak. Sztankovics azt ajánlotta, hogy küldjenek ki egy vegyesbizottságot, amely Beeskereken és Temesvárott fog székelni és amely egy konvencióban az összes kérdéseket rendezni fogja. A külügyminiszter megígérte, hogy ilyen értelemben eljár Bukarestben.

**1-2 szobás házak heti és havi Kardostelep részletfizetésre eladók Telef.: 11-03 intézőségénél**

# Felmentett nőorvos

## Kovács Ödön dr. gyárvárosi orvos bűnügyében a törvényszék tegnap ítélkezett

Temesvár, június 22.

Tavaly december első napjaiban egy feltűnést keltett Kovács Ödön dr. gyárvárosi orvos letartóztatása. Az ismert nőorvos letartóztatása a kapcsolatban állott egy Huber Mária nevű harminc éves gyárvárosi munkásasszonynak az elhalálásával. Huber Mária a Fehér Kereszt órházban, ahová november huszonilencedikén délután szállították be, még azon éjjel meghalt. A halál közvetlen oka hashártyagyulladás volt. Az ügyészség megindította a halálügyében a nyomozást és a névtelen jelentésben foglalt

gyanú szerint Kovács Ödön dr. tiltott műtétet végzett az asszonyon, amelynek következtében állapota súlyosbodott és meghalt. Kovács az első perctől kezdve tiltakozott a vád ellen.

A temesvári törvényszék Popescu Gabriel dr. tanácsa tegnap tartotta meg a főtárgyalást Kovács Ödön dr. ügyében. A tárgyalóterem megrögzött közönséggel, ismerősökkel, barátokkal és orvosokkal. Kovács Ödön dr-t Bottez Demeter és Mark Miklós dr. marosvásárhelyi ügyvéd védik. Kovácsot hallgatja ki először a bíróság. Nyugodtan válaszol a feltett kérdésekre. Nem érzi magát bűnösnek és elmondja, hogy Huber Márián műtétet nem hajtott végre. Az ő kezelése a halált nem idézhette elő és valószínű, hogy már előzőleg volt valakinél az asszony. Majd a tanukat hallgatja ki a törvényszék. Gábris Ilona, Selyem Anáné, Gróf Ferdinándné tanuk annyit tudnak, hogy Huber Mária elmondotta nekik, járt Kovács Ödön náál és az kezelte. László Rózsának. Kovács Ödön dr. asszisztensnőjének vallomása szerint Kovács nem végzett műtétet. Kihallgatta a törvényszék még Liuba Dénes dr. és Wachsmann Alvin dr. orvosszakértőket, akik kellő felvilágosítással szolgáltak és mindketten azon a véleményen voltak, hogy

az adott esetben Kovács Ödönnek, mint orvosnak kötelessége volt Huber Máriának, aki már kétségbeesett állapotban jött hozzá, segílyt nyújtani.

Az orvosszakértők kihallgatása közben Radulescu ügyész és Bottez védő, továbbá az ügyész és Popescu tanácselnök között nézeteltérések támadnak. Bottez védő ugyanis főbb kérdést intézett az orvosszakértőkhöz, majd Radulescu ügyész is és az ügyész kérte a válaszoknak jegyzőkönyvbe való felvételét.

Popescu elnök: Kérem az ügyész és védő urakat, csillapodjanak, mert így nem lehet tárgyalni.

Az elnök ezután jegyzőkönyvbe diktálja az orvosszakértők vallomását.

Radulescu ügyész közbeszó: — Kérem nem így fejtette ki a szakértő.

Elnök: Honnan tudja az ügyész

ur, hogyan fejezem be a mondatot? Tessék várni.

Radulescu ügyész válaszolni akar.

Az elnök: — Nem adom meg a szót, tessék bevárni, amíg lediktáltam a vallomást.

Radulescu ügyész: Nem fogadok el észrevételt. Én itt a vád érdekeit képviselem.

Popescu elnök: A tárgyalást pedig én vezetem.

Az incidens után folytatódik a tárgyalás. A vádbeszéd során az ügyész beigazoltnak látja a büncselekményt és tiltott műtétért, valamint gondatlanságból okozott emberölésért súlyos büntetést kért.

Bottez védő mondotta el ezután védőbeszédét. Utalt arra, hogy az

ügyész ma módosította a vádindítványt.

Amikor védencét letartóztatták, akkor azt a szakaszt alkalmazták, amely szerint az orvos Huber Mária akarata ellenére követte el rajta műtétet. Ma már más a vádindítvány.

Tarthatatlannak tartja a vádat, amely nem nyert beigazolást. Figyelmebe ajánlja a bíróságnak, hogy egy huszonöt éve praktizáló orvos sorsa felett dönt, akinek további élete, egzisztenciája ettől az ítélettől függ. Az ügyész replikája után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. Rövid tanácskozás után hirdette ki a tanácselnök a törvényszék ítéletét, amely szerint Kovács Ödön dr-t az ellene emelt vád alól felmenti.

## Arokba fordult autó

### Rékás község határában maga alá temette utasait

Temesvár, június 22.

Súlyos autószerencsétlenség történt Rékás község határában. Juhász Béla zombolyai varrógépkereskedő gépkocsiján, amelyet maga vezetett, Karánsebesen lakó rokonait akarta meglátogatni. Utja Temesváron át vezetett. Itt régi barátjával Beck Raymond karánsebesi kereskedővel találkozott. Juhász meghívta Becket, hogy együtt folytassák az utat Karánsebesre, mert amúgy is egyedül utazik az autón. Beck elfogadta az ajánlatot és tegnap délben utnak indultak. Minden baj nélkül hagyták el a Temesvárral szomszédos községeket, amikor Rékás határában a gép-

kocsi oldalra lendült és befordult az országút mentén elhúzódó árokba. Az autó fejfordult és maga alá temette utasait. Szerencsére Lugos felől éppen akkor közeledett egy autó, melynek utasai a szerencsétlen Juhász és társa segítségére siettek. A környéken dolgozó parasztok segítségével sikerült mindkettőjüket az autó alól kimenteni. Juhász sérülései súlyosak, mert a karján, lábán és testén szenvedett zúzódásokon kívül agyrázkódás is érte. Beck sérülései könnyebb természetűek. Juhászt a Park-szanaszatóriumban ápolják, míg Becket a rékási állomásra szállították, ahonnan vasuton folytatta útját Karánsebesre.

## A primadonna kalandja

### a határon az elvesztett utlevél miatt

Temesvár, június 22.

Kovács Kató, a szép szőke primadonna, aki most Temesvárott a Zenebona jazz-operettben arat őszi sikereket és kedves vendége a temesvári magyar társulatnak, kellemtelen kalandon esett keresztül néhány hét előtt. A nagyszerű primadonna a tavaszt egyik barátjójé, Bán Klára színésznő társaságában Olaszországban töltötte. Abbáziában táviratot kapott Sebestyén Gézától, a budapesti Városi Színház igazgatójától, hogy sürgősen jöjjön Pestre, mert játszania kell. Kovács Kató azonnal csomagolt, megváltotta a jegyét a Fiume-bécsi gyorsra és elindult. A határállomáson, Postumiában utlevélvizsgálat volt és ekkor kiderült, hogy a művésznő elvesztette az utlevelét. Erre egy rendőrközeg kiteszkolta a hálókocsiból és az állomás csendőrkirendeltségéhez kísérte. Itt egy altiszt kihallgatta, de aligha értette meg, mert egy szót sem tudott magyarul. Kovács Katót ezután lediktálták egy padra és mutogatták neki, hogy csak feküdjék le nyugodtan. Félóra mulva egy toprongyos csavargót dobtak be hozzá a szobába, aki lefeküdt a másik padra és nyugodtan elaludt. Másnap reggel csend-

őri fedezettel Triesztbe vitték Kovács Katót, ahol a rendőrségen egy rendőrtiszt hallgatta ki. Az sem értett egy szót sem a művésznő beszédéből, de végre mégis tisztázták a helyzetet olyképpen, hogy Kovács Katót kémnek nézték. Ezután levezették az udvarra, ahol két sor fegyveres, kakastollas katona közé állították. A falhoz állították. Szegény Kovács Kató már attól remegett, hogy kivégzik. Csak a fényképész jött, aki lefotografálta. Azután ismét felvezették az épületbe és ujjlenyomatot készítettek róla, mint a közönséges gonosztevőkről. Végül a közös fogdába vezették, ahol szörnyű emberek feküdtek rossz szagú szalmazsákon. Innen egy rendőrtiszt elé került, akivel nagynehezen meg tudta értetni magát. Kérte ekkor a művésznő, hogy barátjójé, Bán Klárának sürgönyözhessen Abbáziába, aki majd igazolja őt. Ez meg is történt. Bán Klára az abbáziai rendőrségtől magával hozta az igazolási iratokat és Kovács Kató három réme, nap után szabadult kellemetlen helyzetéből. Pestre érve szanatóriumban pihente ki az izgalmakat és megfogadta, hogy utlevelére ezentúl jobban fog vigyázni.

## Ballagi Aladár

Budapest, június 22.

A magyar tudománynak nagy gyámsza van: Ballagi Aladár, a kiváló történettudós, volt egyetemi rektor, tegnap reggel hosszas betegeskedés után meghalt. Ballagi Kecskeméten született 1853-ban. Egyetemi tanulmányait részben Budapesten, részben Heidelbergben végezte. Huszonnégy éves korában már a budapesti egyetem magántanára, majd helyettes, később rendkívüli, 1889-ben pedig rendes tanára lett. Nagyarányu történelmi munkásságot fejtett ki. Munkáit részben német nyelven írta. A Tudományos Akadémia megbízásából megindította és két éven át szerkesztette az Irodalomtörténeti Közlemények című folyóiratot s ebben az Attiláról szóló munkáknak igen értékes bibliográfiáját adta. 1894-ben megkezdte Nyelvtörténeti Szótár című nagy művének kiadását. Ezért elismerésül az akadémia tagjai közé választotta. A politikában is nagy szerepet játszott különösen attól kezdve, hogy 1905-ben függetlenségi programmal képviselőnek választották meg. Plósz Sándor igazságügy-miniszterrel szemben. A következő évben újra egyhangulag választották meg Budapesten. Igazi tere azonban nem a politika, hanem a tudomány volt, ahol európai hírnevet vívott ki magának. A múlt évben a túlfeszített munka következtében agyvérzést kapott és az orvosok csak nehezen tudták megmenteni az életnek. Ettől az időtől kezdve azonban állandóan betegeskedett és sokszor heves fájdalmak voltak. Szenvedéseitől tegnap reggel váltotta meg a halál.

ILYENKOR JORGA ELLENZÉKI. Bukarestből jelentik: A kisántant konferenciáját tegnap délelőtt folytatták. A külügyminiszterek a hivatalos kommunikékben már ismeretelt kérdésekkel foglalkoztak. Délután öt órakor a konferencia folytatódott, amelyről szintén hivatalos kommuniké számol be. A konferencia alkalmából szerdán este a külügyminiszteriumban ünnepélyes fogadás volt, ahová meghívást nyertek az ellenzék vezérei is. Averescu tábornok betegségével mentette ki magát, Maniu és Vaida Sándor nem jelentek meg és így az ellenzékét egyedül Jorga képviselte.

SZÜNŐBEN A GÖRÖG SZTRAJK. Athénből jelentik: Az athéni sztrájk ügyében enyhébb fordulat állott be. A szakszervezetek képviselői és a kormány között megindultak a béketárgyalások.

Franciaország új bukaresti követe. Bukarestből jelentik: Puaux Franciaország új bukaresti követe tegnap a szokásos ceremóniák közepette a régenstanácsnak átnyújtotta megbízólevelét.



# Hírek

## Revolver

dördült a belgrádi parlamentben, go-lyók süvítettek a zajos tárgyalásokhoz szokott teremben, vér festette pirosra a padokat és segélykiáltások, meg halálhörögés vegyült a szitkok áradatába. Egy szerb képviselő nyúlt a revolverhez, melyet — érvek nem állván rendelkezésére — parlamenti harei eszközzé akart előléptetni. Nem a véletlen, nem az izgalom tetőpontján kirobbanó szenvedély adta kezébe a gyilkos fegyvert, hanem előre megfontolt szándékkal cselekedett. Előre meggondolt tett volt, mert már napok előtt hangoztatták, hogyha az ellenzék nem szerel le, Radicsék élete árán is biztosítják a kormány akaratának érvényesülését. Nos, két képviselő életét sikerült kioltani, három pedig súlyos sérülésekkel élet és halál között lebeg a kórházban, de a go-lyók egyben kioltották a kormány életét is. Kioltották a kormány életét és még valamit, ami ennél sokkal súlyosabb következményeket érlel. Eszébe juttatja az embereknek Szerbia balkánizmusát, mely huszonöt esztendő előtt gyilkosság árán szabaddította meg magát egy dnasztiától, eszébe juttatja a boszniai véres júniust és felidézni annak a lelkeket hódító hadjáratnak minden förtelmes-ségét, mellyel a macedonokat akarják szerbekké tenni. Megvetéssel beszélt a kulturvilág Mexikóról, ahol a politikai ellentétek elintézésének módja az, hogy az ellenfelek gyilokkal támadnak egymásra és aki életben marad, annak a politikai felfogása győzött. Diadalmas marad mindaddig, amíg ennek a politikának végére másvalaki nem tesz véres pontot. Ez a rendszer nyert utat a belgrádi parlamentbe is. A szerb fajtestvér így ölelte keblére a horvát fajtestvéreket. A szerb Balkán összetalálkozott a nyugati horvát és szlovén szellemmel. Ennek következménye előreláthatólag nem lehetett más, mint ami Belgrádban most kirobbant. A macedonokat a hegyek között lövik halomra, a horvátok ellen a parlamentben emelnek gyilkos fegyvert. Ez a politikai haremmodor karakterisztikája a helyzetnek és annak, hogy a valóságban milyen a jugoszláv testvériesülés. Amit a béketárgyalások zöld asztalánál nem tudtak, de amire nem is voltak kíváncsiak, amivel azonban a helyzet ismerői tisztában voltak, az az, hogy Jugoszlávia eszméje csak porhintés volt a látni amugy sem akaró szemekbe, mert a szerbeket a nagyszerb állameszmé, Nagyszerbia — Velika Szrbija — megteremtésének eszméje fűtötte, hevítette és lelkesítette. Miután kulturális téren a horvátok és szlovének évszázadokkal jártak a szerbek előtt, ennek a nagyszerb álomnak csak keserves csalódás lehetett az ébredése. Ez a csalódás, a fölötte érzett elkeseredés revolvere dördült a szkuptinában. A szerb népképviselő a horvát népképviselőkön keresztül a horvát nemzetre sütötte a gyilkos fegyvert. Nem az ember a bűnös, hanem a rendszer, mely ilyen kirobbanásokat tenyésztett ki. Jugoszlávia határait megrajzolták a békecsinálók, a határokon belül élő népek lelkét nem tudták átváltoztatni. Hogy a revolver és gyilkosság erre alkalmas volna, kételkedünk benne. Bekövetkezhettek azonban az, amit Radics

István mondott a parlament emléke-zetes ülésén, mielőtt az ő vére is pirosra festette volna a földet. Szégyennek mondotta a kormány politikáját. Majd így folytatja: Ilyen szégyen volt az osztrák parlamentben és ebből keletkezett Irország. Ilyen szégyen érte az osztrák parlamentet és ebből lett Csehszlovákia. De volt ilyen szégyene a magyar parlament-nek is és ebből erősödött meg Horvátország. Ebből fog keletkezni államunk átszervezése is. Nem lesz többé sem szerbiai, sem cincárhegemónia. Ettől félnek a szerbek.

— Klotz temesvári osztrák konzul megkezdte működését. Bukarestből jelentik: A régenstanács megerosított Klotz Adámot Temesvár szék-hellyel osztrák konzuli tisztségében. Klotz hatásköréhez tartozik Temes-törontái, Arad, Hunyad, Krassó és Szörény megye. Az új temesvári osztrák konzul tegnap átvevte hivatala vezetését és a kiadott osztrák vizumokat ő írta alá.

— A két zsombolyai oroszlán. Zsombolyáról jelentik: Erdekes védjegybitorlási pert tárgyalt Ferch Gyula dr. járásbírósi elnök. A Bohn-féle csereptéglagyár feljelentette a Threisz-gyárat, hogy védjegyét bitorolja. A Bohn védjegy ugyanis egy álló oroszlán, de a Threisz védjegy is oroszlánt ábrázol, csak hogy fekvő helyzetben. Azonkívül a kiállítás és a szövegnek elhelyezése azonos, miáltal tisztességtelen versenyt csinál Bohn gyártmányainak. Threisz azzal védekezett, hogy a kérdést addig eldönteni nem lehet, amíg a miniszterium nem dönt védjegyének használatára ügyében. A bíróság beigazolta látta a védjegybitorlást és Threisz három ezer lei pénzbírságra ítélte, azonkívül a védjegy használatától eltiltotta. Threisz az ítélet ellen felebbezett és az ügy a temesvári törvényszék elé került.

\* Royal kávéház műsora június 16-tól 30-ig: Elly Lys, primaballerina. Helian Solvén ex. táncosnő. Patino et Negril The 3 Farras Európa legnagyobb zene attrakciója Molnár Lizette, Kunossy Dolly, Rositta, Vértés Irén táncosnők. Eredeti Jazz-zenekar Pongrácz-Zsiros vezetésével. Hideg és meleg konyha rendes árakkal. Asztalok előre rezerválandók.

— Schubert drága hajfűrtje. Bécsből jelentik: A bécsi Dorotheumban tegnap megtartott aukción Schubert, a híres zeneszerző hajfűrtjéért hétszázhusz shillinges árat értek el.

Felhivatalos biztatás. Bukarestből jelentik Bratianu Vintila miniszterelnök környezetéből nyert információ szerint tegnap délelőtti rendkívül kedvező hírek érkeztek a kölcsöntárgyalásokról úgy, hogy a stabilizációs kölcsönt már befejezett ténynek lehet tekinteni. Valószínű, hogy a kölcsönre vonatkozó szerződés aláírása tegnap Londonban már meg is történt. Legkésőbb jövő csütörtökön Bukarestbe érkeznek a Blair-csoport és a francia nemzeti bank küldöttei, közöttük Monett és Jeze, valamint Antonescu Viktor, Badulescu és Kiriacescu. A stabilizációs kvótát titokban tartják és azt ezidőszereint csak Bratianu miniszterelnök tudja.

— Egy város lángokban. Konstantinápolyból jelentik: Damaszkuszban tegnap hatalmas tűzvész pusztított. A lángok eddig többszáz házat elpusztítottak. A nagyarányú tűzvész miatt az oltási munkálatok szinte lehetetlenek voltak.

\* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztató (Conducatorul prin Timisoara).

— Veszedelmes tolvajról fogott a rendőrség. Az erzsébetvárosi rendőrség tegnap veszedelmes besurranó tolvajról tartóztatott le. A tolvajt Egri Erzsébetnek hívják és a nyomozás során megállapítást nyert, hogy Egri Erzsébet néhány hónap előtt ellopta az erzsébetvárosi katolikus templom oltárterítőjét és számos helyen követett el kisebb-nagyobb tolvajlásokat. Kihallgatása után át-kísérték a temesvári ügyészség fogházába.

Doni kozáktisztek a Royal-bárban. A „Royal Variete” vezetősége tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy a gyönyörű júniusi műsorhoz sikerült megnyerni a doni kozáktisztek ének és balalajka kórusát, akik június 22—29-ig minden este fellépnek a Royal Varietében. A n. é. közönséget tisztelettel kérem asztalokat előre le foglalni. Telefon 287. Royal szálló.

— Német konzul Orsován. Bukarestből jelentik: A régenstanács a külügyminiszter előterjesztésére Schramm Ferdinándnak Orsova székhellyel, német birodalmi tiszteletbeli konzullá történt kinevezését megerősítette és az erről szóló egzekvaturát kiadta. Schramm hatásköre Orsova, Teregova és Karánsebes városokra terjed ki Szörénymegyéből, továbbá Krassó, amely eddig Temesvárhoz tartozott, szintén az ő hatáskörébe ment át. Az új konzulnak vizumadási jogosultsága van.

## Modern lakás-féregtelenítések

„ZYKLON“-nal (Kéksavgáz) mely vegyiszer az egyetlen lehetőséget nyújtja egy radikális és tartós féregtelenítéshez mely felügyelet és ellenőrzés mellett fogantatásra lesz.

- A „Zyklon“-gázozás előnyei:
1. A férgek teljes kipusztítása minden fejlődési formájukban, tehát a petéket is.
  2. Nem rongál és nem támad meg sem képeket, sem butorzatot, sem szöveteket, fémekeket, tükröket vagy más berendezési tárgyakat. A berendezés és felszerelés a helyén marad miert is a legértékesebb lakások féregtelenítésére alkalmas.
  3. A gázozás tartama csak 4-8 óra.
  4. Nincsen tartós utószaga az eljárásnak.
  5. Teljes felelősség vállal-tatik: minden molyfaj és főleg a lisztmoly, poloska, bolha, tetű, patkány, valamint az egér teljes kipusztítására ezeknek petéivel együtt

Egy „ZYKLON“-gázozás minden más egyéb eljárásnál drágább ugyan, de viszont ezen egyszeri többkiadás csekélyebb mint a különböző szerekkel való eredménytelen kísérletezések, melyeket folyton ismételni kell.

A „ZYKLON“, azt nyújtja, amit a többi szerek ígérnek.

Malmok, szövődék, csokoládégyárak, hűtőházak, raktárhelyiségek és hájak eredményesen gázoztatnak.

Tel.: 14-32. „Salvarea“  
Önk. Mentőtársulat, Timișoara-Cetate 1125

## Bad Homburg (Frankfurt am Main közelében)

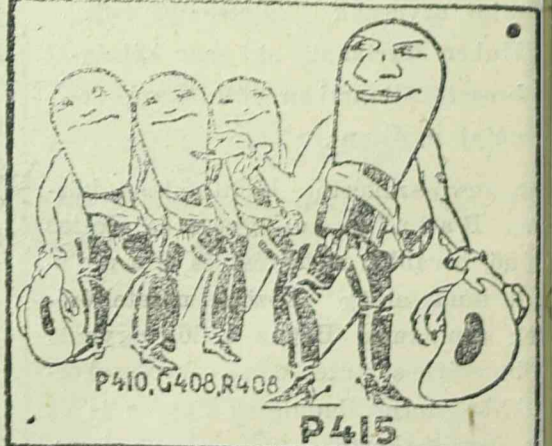
a legelőkelőbb társaságok találkozó helye a

## Hotel Minerva

A Kaiser Friedrich Promenadon a Kurhaus mellett.

Elsőrangú, modern szálló, csupa erkélyes, parkra nyíló szoba. — Hideg-meleg víz. — Kitűnő konyha, figyelmes kiszolgálás. — Mérsékelt árak.

:: 10—14 márka napi teljes ellátás. ::  
1652



Ezek a BARIUMCSÓ-legények,  
TUNGSRAM-gyártmány mind valahány,  
Csodás menajer hangu lények,  
Ezek a BARIUMCSÓ-legények.

A TUNGSRAM-gyárta, hej, nagyon kevélyek,  
Élrit a örömet hoznak nappal s éjszakán,  
Amalőr gyönyörök ők és remények,  
Ezek a BARIUMCSÓ-legények.

## Rádiókészülékek ingyen!

Német cég reklámcélokból és terjesztés érdekében nagyszámú elsőrendű rádiókészüléket egészen négy lámpáig ad érdeklődőknek tulajdonul.

Semmiféle kötelezettséggel nem jár. A lényegtelen költséget (Csomagolás, szállítási költség, stb.) a címzett viseli.

Érdeklődők küldjék be levelezőlapon tisztán és olvashatóan írott címüket:

Radioversand E. Gräß & C. Rottloff Abtlg. X  
BERLIN N. 4, Gartenstr. 100 1698

# Lemondás

Irta: Jean Bouchor

— **A Resica-művek prémiumügye.** Néhány nap előtt cikkben foglalkozunk a Resica-művek munkásviszonyaival, amelyben többek között azt is irtuk, hogy a tisztviselők és munkások elégedetlenek voltak az év elején köztük kiosztani szokott prémiumok megállapításával és ezért memorandumban fordultak a vezérigazgatóságához. Ezzel kapcsolatban most azt jelentik Resicáról, hogy nem memorandumot adtak be annak idején, hanem egy kérvényt, melyben csupán az egyes ügyosztályok alkalmazottai részére megállapított prémiumok arányosítását kérték. Ez kérelmük folytán meg is történt és az összegeket még március hónapban teljes összegükben megkapták. Ami Czentner József főmérnöknek a szigürancára való idézését illeti, az nem azért történt, mintha Czentner maratonjárása bármikor kifogás alá esett volna, — amit különben mi is hangsúlyoztunk — hanem nemrégiben megesezt, hogy egy ügyből kifolyólag tanúnak volt megidézve. Valószínűleg ezt magyarázták félre. Czentner — mint megbízható helyről közlik velünk — teljesen visszavonult életet él és minden idejét hivatásának szenteli.

— **Feltétlenül be kell mutatni az autókat.** A rendőrprefektúra utoljára felszólítja az összes gépkocsitulajdonosokat, hogy az autókat haladéktalanul mutassák be ellenőrzés végett a rendőrprefekturán. A rendőrség eddig negyven autótulajdonost büntetett meg ennek a rendeletnek be nem tartása miatt 500—5000 leii terjedő pénzbüntetéssel. Még hatvan autótulajdonos nem mutatta be a kocsiját, akik ellen a rendőrprefektúra szintén eljár, ha ennek az utolsó felszólításnak nem tesznek eleget. A gépkocsivizsgálat, ma pénteken délután négy órakor a rendőrprefektúra előtt megy végbe.

— **Biciklit esalt ki egy szélhámós.** A Schusztter-féle bicikliáruház tulajdonosa feljelentést tett a rendőrségen, hogy egy magát Sarmes Demeternek nevező volt adóhivatali tisztviselő néhány nap előtt kerékpárt vásárolt nála azzal, hogy annak árát rövidesen megfizeti. A cég azonban megtudta, hogy Sarmes szélhámós, aki a vásárolt biciklit nyomban elzalogosította. A rendőrség sikkasztás miatt indította meg az eljárást Sarmes ellen, akit nem sikerült még kihallgatni, mert eltűnt Temesvárról. Allitóltag Jugoszláviába szökött, itt hagyva fiatal feleségét és gyermekeit.

— **Életunt gazda.** Frizer Péter negyvenöt éves gataljai gazdálkodó tegnap gyógyithatatlan betegsége miatt lakásán felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Százket éves asszony halála.** Laibachból jelentik: Száva községben a napokban halt meg egy Vilkovec Elza nevű asszony, aki csak nemrég ünnepelte a legjobb egészségben százkettedik születésnapját.

Tíz éve, hogy Lorrain ur meghalt, azóta az özvegye csöndes visszavonultságban élt. Egyetlen barátja volt: Léonard ur, a prefektúra levéltárosa, aki valamikor szeretete volna feleségül venni Lorrainét, még leánykorában, de nem mert szólni neki s azután is hallgatott, tiszteletből és megszokásból.

— Tudja, ugyebár, hogy a prefektúra bálja a jövő szombaton lesz? — kérdezte Léonard ur, amint kettesben sétálgatott Lorrainéval a villa kertjében.

— Hallottam róla, — felelte az asszony — de nekem ugyan mindegy, hiszen ugysem megyek el.

— Ugyan miért ne menne el? — kérdezte Léonard ur. — Nézze csak, ha újra felragyog hódító szépsége, ha újra körülrajongják és ünneplik, akkor ráeszmélnék majd az emberek, hogy az ön önkéntes visszavonultsága nem holmi kényszerűség, amely esetleg a korával vagy az elfeledettségével jár, hanem valóságos áldozat, amelyet önként vállalt magára.

Lorrainé asszonyiságát élénken felelszágta ez az okoskodás. Elhatározta, hogy elmegy a bálba.

Bevonulása a bálba óriási feltűnést keltett. Hisz ez Lorrainé! Hát a szabó és a fodrász mesterkedése elegendő volt arra, hogy visszaadja neki régi szépségét és ugyszólván az ifjúságát? A hódolat, amellyel körülrajongták, a bál kavargása, szépség-

nek diadala megszedítette, mint valami nemes bor, amelynek elfeledte az ízét s az erejét.

Mégis ő volt az első, aki távozott a bálból. Léonard a karját ajánlotta föl neki, Henry de Guernay a kocsiját. Néhány perc múlva ebből a kocsiból szállt ki villája előtt.

A szobájában még nem volt ereje arra, hogy azonnal levetkőzzék: a sikere megmámorosította. Végignyult a divánon, lehunyta a szemét s elszunnyadt.

Egyszerre csak felébredt. Nyugtalanul támaszkodott fel és mintha keresett volna valakit, akinek a jelenlététől pedig félt. A házra nyugalom és esend borult. Álmodott? Bizonyosan, csak álom volt az egész... Csak az álom hozhatta elé az ifju Henry de Guernayt. Ott állt előtte s elnézte a divánon végignyult testét. Egyszerre csak odahajolt felé, ő pedig esókranyujtotta neki a kezét...

Másnap Léonard látogatta meg, hogy gratuláljon a sikeréhez.

— No látja, hogy nem történt semmi baj, — diadalmaskodott Léonard. — Remélem, megtartja a szép bál ruháját? Ki tudja talán hasznát veszi még...

Lorrainé a fejét rázta:

— Már el is küldtem a ruhát Parisba, egyik unokahugomnak.

— De hát miért?

— Rosszul áll rajtam, — felelte bántatosan az özvegy.

— **Halálozás.** Jacobiciu Jolán, Jacobiciu János, a temesvári Diacovnicci Loga gimnázium tanárának felesége, hosszas szenvedés után harminchét éves korában meghalt. Halálát férjén kívül három gyermeke és kiterjedt rokonság gyászolja. Ma délután hat órakor temetik a mehalai Crisan-utca 6. szám alatti gyászházból.

— **Dül a ferdetorony.** Londonból jelentik: A Doncasteri cementépitő társaság megbízást kapott Piza városától, hogy erősítse meg a pizai ferdetorony alapzatát, megerősítési munkálatoknak az a céljuk, hogy a toronynak egyre fokozódó elhajlását megakadályozza. A munkálatokhoz legközelebb hozzáfognak.

**Fürdőidényre  
fürdő-dresszek**  
a legnagyobb választékban legolcsóbban kaphatók.

**Magazin Union Áruház**  
Józsefváros, Whitehouse-palota. 1548

— **Egy szerencsétlen család sorsára** hívjuk fel olvasóink figyelmét. P u d u r József negyvenöt évig volt községi irnok, legutóbb Monostor községben. Munkaképtelenné válva elbocsátották állásából és azóta családjával együtt a legnagyobb nyomorban tengődik. Ha jószívű emberek nem segítenek rajta, beteg feleségével együtt az éhhalálnak néz elébe. Adományokat a szerencsétlen, sorssújtotta család részére elfogad a Déli Hírlap kiadóhivatala.

— **Anyakönyvi hírek.** Meghaltak: Lein szül. Schwarz Erzsébet 22 éves, özvegy Dimics Mária 83 éves korában. Születtek: Muskal Náthán, Vasici Julianna és Bernard Henrik.

— **A Déli Hírlap Budapestén állan** dőan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

— **A Déli Hírlap panaszkönyve.** Tekintetes Szerkesztőség! Tudommal van egy szabályrendelet, mely megtiltja a kofáknak, hogy a hetipiacon bizonyos idő előtt a termelőktől az élelmicikkeket összevásárolják. Ez a rendelet azonban csak írott malaszt, mert a nyár eleje óta hiába megyek ki a piacra akármilyen korai órában, soha nem tudok vásárolni, mert a kofák már mindent összevásároltak. Sziveskedjék erre az anomáliára felhívni az illetékes hatóság figyelmét, mert mégis csak tühretetlen, hogy a kofák nembánomsága folytán mi háziasszonyok ne tudjunk a piacokon vásárolni. Kiváló tisztelettel egy háziasszony.

— **Egy millió lei rendőrségi kihágási bírság.** A temesvári rendőrprefektúra kihágási ügyosztálya, amelynek élén M a n c i u Miklós rendőrfelügyelő áll, most készítette el az év első feléről szóló működésének statisztikáját. Eszerint a kihágási osztály, ahol a legkisebb büntetés ötven lei, a legnagyobb pedig tízezer lei, ebben az évben eddig egy millió lei pénzbírságot rótt ki. Kis büntetésekkel szerepelnek a közrend, köztisztaság, közérköles ellen elkövetett kihágások, botránykozás, míg a nagyobb büntetési tételek az autóbüntetések közül adódnak. A kihágási ügyosztályban Manciu Miklós rendőrfelügyelő vezetése mellett, aki egyuttal az utlevéltügyeket is intézi, K o n c s e k Mihály dr. és F i n t a János, valamint G r e l l József működnek. Az ügyosztálynak egyetlenegy elintézetlen ügydarabja nincsen.

— **Hasbaszurta feleségét.** Versecről jelentik: A Versec közelében fekvő Nagyszered községben véres családi dráma játszódott le. S v i l j á k Fülöp köműves régebbi idő óta munkanélküli volt és emiatt a házastársak között állandó volt a perpatvar. Az ellentéteket még növelte közöttük, hogy Svilják mindig ittas állapotban tért haza. Tegnap is részegen érkezett otthonába, amin az asszony nagyon felháborodott és korholni kezdte férjét. Svilják megdühödött, kést vett elő és azzal hasbaszurta feleségét, aki vértől borítva összesett. Állapota életveszélyes. A merénylő férj elmenekült és eddig nem sikerült elfogni.

No. 1102/1928 port.

## Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică că în urma decisului No. G. 1026/1928 a Judecătorei Rurală în Timișoara, în favorul lui Iosif Mucsinszky dom. în Fratelia repr: prin Dr. Bela Kálmán jun. avocat din Timișoara, pentru Lei 17.000 capital, interese de 12%, de la 1 Iunie 1927 Lei 6240 cheltuieli deja stabilite și pentru colc care se vor mai stabili se fixează termen pentru efectuarea Licitatie pe ziua 22 Iunie 1928 ora 5 p. m. în Fratelia Str. XII. No. 3 pe când și unde se vor vinde la licitație obiectele secestrate și anume: mobile de case prețuite în Lei 5700 Timișoara la 11 Iunie 1928.

**C. Herescu**  
1701 Portărel.

**A Lloyd-sor 3. szám alatti Reitter (vált Merbl) palotában egy irodahelyiségnek is alkalmas kisebb üzlethelyiség**  
1928. évi augusztus hó 1-től kezdve bérbeadó, esetleg előbb is. Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt Dr. K u n Ferenc ügyvéd irodája. Belváros, Lloyd-sor. 3. Telefon 12-31. 1704

## Sport

**Országúti kerékpárverseny.** A Glória kerékpár és motorkerékpár sportegyesület július hó elsején dél-élelt kilenc órakor országos gyorsasági országúti motorkerékpárversenyt rendez. Az utvonal, mely százötven kilométer lesz, Temesvár kiindulóhellyel Vingán, Aradon, Lippán és Hidasligeten át vissza vezet Temesvárra. A versenyen a 175, 250, 350 és 500 cc. kategóriák vehetnek részt. Bevezetési díj háromszáz lei, nevezési határidő június 28. A versenyen részt vehetnek az összes romániai sportegyesületek igazolt tagjai. Nevezések Kesjár János címére küldendők (Temesvár, II. Str. 3. Auguszt.).

## Rádió

### Rádióműsor:

**Június 22. (Péntek.) Budapest, 12 óra:** Kamarazene, 4 óra: Gyermeknemek, 5 óra 30: Magyar nóták zongorakísérettel, 7 óra 45: Kabarést, 10 óra: Katonazene az Angol Parkból, Bécs, 11 óra: Zene, 4 óra: Hangverseny, 5 óra 20: Zenés gyermekóra, Berlin, 5 óra 30: Szórakoztató zene, 9 óra: Operanyitányok, Breslau, 4 óra 30: Könnyű zene, 8 óra 30: Szimfonikus hangverseny, Brunn, 4 óra: Zenekari hangverseny, 7 óra 15: Bajazzo opera előadása, 10 óra 25: Hangverseny, Frankfurt, 9 óra: Tarka est. Utána hangverseny, Kattowitz, 5 óra 45: Hangverseny, 8 óra 15: Hangversenyátvitel Varsóból, Königsberg, 4 óra 30: Zene, 8 óra: Wagner-est, 10 óra 15: Táncczene, Langenberg, 6 óra: Hangverseny, 8 óra: A bohémek című opera közvetítése a milanoi Scala-színházból, Leipzig, 3 óra: Zene, 4 óra 30: Részletek modern operettekéből, 9 óra 15: Hangverseny, 10 óra 15: Táncczene München, 4 óra: Zene, 6 óra 15: Szerelmi dalok, 5 óra: Szimfonikus hangverseny, Prága, 4 óra: Hangverseny, 7 óra 15: Fuvós zenekari hangverseny, 9 óra: Énekhangverseny, 10 óra: Hangverseny, Stuttgart, 4 óra 15: Hangverseny.

**Június 23. (Szombat.) Budapest, 12 óra:** Gramofonzene, 5 óra: Citera-hangverseny, 7 óra 30: Magyar nóták cigányzenekísérettel, 10 óra 15: Cigányzene az Emke-kávéházból, Bécs, 11 óra: Zene, 4 óra: Szórakoztató zene, 5 óra 20: Énekhangverseny, 8 óra 15: Ének- és zenekari hangverseny, Berlin, 5 óra: Táncczene, 8 óra 30: Színelőadás, 10 óra 30: Régi és új slágerek, Breslau, 4 óra 30: Szórakoztató zene, Brunn, 4 óra: Kabaré, 6 óra 10: Énekhangverseny zongorakísérettel, Frankfurt, 4 óra 30: Táncczene, 8 óra 15: Operettelőadás, 10 óra 30: Zenekari hangverseny, Hamburg, 4 óra 15: Biedermeyer-dalok, 5 óra: Cserkészdalok, Kattowitz, 8 óra 15: Népszerű zenekari hangverseny, 10 óra 30: Táncczene, Königsberg, 8 óra 20: Zenekari hangverseny, utána táncczene, Langenberg, 6 óra: Délutáni hangverseny, 8 óra 15: Tarka est. Utána táncczene, Leipzig, 3 óra: Hangverseny, 4 óra 30: Zenekari hangverseny, 8 óra 15: Kabaré, 10 óra 15: Katonazene, München, 4 óra: Zenekari hangverseny, 6 óra 20: Schrammelzene, 10 óra 30: Táncczene, Prága, 7 óra 15: Szórakoztató zene, 10 óra 25: Esti hangverseny, Stuttgart, 3 óra 30: Szórakoztató zene, 8 óra 15: Kabaré, Utána táncczene, Varsó, 8 óra 15: Filharmonikus hangverseny, 8 óra 30: Táncczene.

## Közgazdaság

### A lugosi kamara megalakulását a miniszter jóváhagyta

Lugos, június 22.

A sajtóban három hét előtt olyan hírek jelentek meg, hogy az ipari és kereskedelemügyi miniszterium a lugosi új kereskedelmi és iparkamarát feloszlatta. Az új kamara, amelyet Krassó és Szörénymegyéék részére alapítottak, háromszori elhalasztás után ez év márciusában választotta meg vezetőségét. Tény az, hogy Oravica kereskedőinek és iparosainak nagyrésze önálló kamarát követel, ha ez nem volna teljesíthető, úgy továbbra is a temesvári kamara keretében kíván maradni. Másrészt bizonyos politikai nézeteltérések is kétségessé tették a lugosi kamarának a

működését és innen származtak a feloszlátásáról szóló hírek. A lugosi kamarát azonban a miniszter nem oszlatta fel és tegnap — mint Lugosról jelentik — átirat érkezett a lugosi kamara vezetőségéhez, amely szerint a miniszter tudomásul vette a kamara megalakulását, megerősíti a megválasztott tisztikart és jóváhagyja a kamara által előterjesztett évi költségvetést. A lugosi kamara tehát a miniszteri átirat alapján a jövő héten már megtartja első igazgató választmányi ülését, amelyen szóba kerül a temesvári kamarával való likvidálás kérdése is.

## Színház

### A jazz-operett sikere

#### Telt ház nézte végig a Zenebonát

Érdekes, hogy mikor az amerikai stílusú revüszerevés és a jazz Európa minden országában megismerkedett, sőt itt van az első magyar tökéletes és diadalmas jazz-operett, ugyanakkor túl az óceánon éppen most áll be a nagy Pálfordulás. Csak az aktualitás szempontjából jegyezzük fel, hogy Amerikában óriási irodalmi és társadalmi mozgalom indult meg, amelynek eszmei gyújtópontja az „Antibrodwayzmus” jel-szava. Az új alakulás első soraiban az Egyesült Államok legkiválóbb írói és művészei állanak és céljuk egyetlen pontban foglalható össze, visszaadni a színházat a színháznak és beíró történések felé vezetni vissza az akciót, külső látványosságok helyett. Jelenleg már az írók egy nagy csoportja ilyen irányú műveken dolgozik és őszel a színházak nyitáskor megindul majd a döntő harc az eddigi szellem ellen az „Antibrodwayzmus” lobogója alatt.

Őszre tehát talán majd új hangokat hallunk az új világból, de addig még bizonyára sokat fogunk tapasztalni a Zenebonának, amely a maga nemében igazán elsőrangú, élvezetesen szórakoztató alkotás. Póz nélküli nonchalancel van odavetve a cselekménye, frissen bugyanók az ötletei, szípkázó a szellemessége, játékosan kedvesek a párbeszédek, lengék, üdék, szórakoztatók, nem nyomasztók, mint a Nem nőülők bádorgól kikalapált veritékes humoru dialógusai, unalomig banális, megzavart eszmekészlete.

A színházi vezetőség és az együttes különben minden igyekezettel vitte révbe a behízsgő zenéjű operettet. Kovács Kató a főszerepben

A nyári szezon slágere. Ma harmadszor kerül színre a nagy sikert aratott operettújdonosság, a Zenebona. A főszerepet ezúttal is Kovács Kató a budapesti vendégprimadonna alakítja, akit az első perctől kezdve szeretetébe fogadott a temesvári közönség. Rajta kívül nagy sikere van Betegh Bébi és Szendrey Misi tánc-

a szépség, a játékkészség és énektudás hármás fegyverzetében azonnal meghódította a közönséget. Jól táncol, finoman játszik, kultivált hangja kristálytisza csengésű és bájos derűjével, a nagyon szépen előadott szeriöz párisi dallal zajos tapsokra ragadta a közönséget. Méltón osztozkodott vele a sikerben Betegh Bébi, aki komikus szerepét nagyszerűen elegyítette megjelenésének bájával, mozdulatainak grációz könnyedségével, ifjabb Szendrey Mihállyal együtt kedvencei ők a közönségnek, amely most sem tudott betelni táncokkal. Kiss Mariska terebélyes humora, egészséges vidámsága, nagyszerű színjátszási képességei külön jelentőségeket kölcsönöztek szerepének. Kedves volt Szepessy Edit. Elegáns, jóhangu bonviván volt Galetta Ferenc. Frenetikus hatást ért el horkoló dalával Deésy Jenő. Kun és Olasz kisebb szerepekben jeleskedtek és nagyon kedvesek voltak a jóképű gör-lök fekete frakkjaikban, amint ide odaszaladgáltak a nézőtér és a színpad között. Hetényi Elemér rendezése változatos könnyedséget és finoman derűs színeket biztosított az egyes jeleneteknek. Fővárosiasan bőkezű és pazar jelenet volt a második felvonás utáni virágcsata, párhelyokról, erkélyekről, mindenütt hüllottak az illatos ibolyák, szegfűk, rózsák. A zeneszámok sikerét Gellért karmester biztosította, aki szellemesen és odaadó kedvvel vezényelte a zenekart. Igazi derűs könnyed színházi est volt, ahonnan a jókedvű közönség az előrehaladott éjjeli óra ellenére felüdülten és megelégedetten távozott.

Flaneur.

számainak, Szepessy Edithnek, Kiss Mariskának, Deésy, Olasz és Kunak. A nagyszerű díszletek és rendezői ötletek sokasága teszi nivóssá és fővárosivá a Zenebona előadását. A zene szintén elsőrangú és a Zenebona egyes számait ma már mindenféle óneklik. Jegyek előre válthatók a színházi pénztárnán.

# ?

## Miért

dobja ki a pénzt az ablakon azzal, hogy nem fizet elő próbaképpen hatvan leiert egy hónapra a Déli Hírlapra. Ezért a pénzért egyszer havonként ingyen

## hirdet

is az apróhirdetések között. Ezenkívül a leggyorsabban értesül az összes bel- és külföldi eseményekről. Nem fizeti

## drágán

a szórakoztató könyveket, mert a Déli Hírlap naponta érdekes regényt és tárcát is közöl. A lapot házhoz szállítva kapja és

## mikor

fürdőre utazik, utána küldik a lapot egy belföldre, mint bárhová külföldre. Ön

## olcsón

és gyorsan csak a Déli Hírlap útján értesül a világ eseményeiről. Szüksége

## is

van erre a lapra, mert a napiesemények regisztrálásán kívül mindent megtalál benne a rádióműsörtől kezdve a tőzsde árfolyamokig. Hűségesebb barátja nem

## lehet

a Déli Hírlapnál, mely a Bánság legbátrabb és legszókimondóbb orgánuma. Előfizetni havi hatvan leiert telefonon is lehet (2-52) vagy levelezőlapon.

# ?

# Apróhirdetések

Előfizetőink abban a kedvezményesen részesülnek, hogy az utolsó előzetési nyugta felmutatása ellenében avonkint egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terjedő apróhirdetést.

Egy szó ára három lei, vastag étivel öt lei. Legkisebb apróhirdetés három lei, álláskeresőknek tíz szög husz lei.

## Alkalmazás

Iatal ügyes elárúsító felvétetik. Cim a kiadóban. (1699)

Idéki háztartásba perfekt szobaleányt és szakácsnőt keresek azonnali belépésre. Cim a kiadóban. (4027)

## Allást keres

szoptató dada (három hónapos gyermekével) azonnalra állást keres. Vidékre is elmegy. Cimeket: „Dada” jeligére a kiadóba kérek. (5067)

asalást és különféle kézimunkákat vállal Wenczel Erzsébet Dózsa-u. 11. (1703)

ól főzni tudó idősebb nő, kisebb családnak állást keres, vidékre is elmegy. Józsefváros, Gorove-utca 3. (1689)

Házaspár előkelő, nagyobb háznál házmesteri állást keres július elsejére. Cimeket a kiadóba kérek „Házmester” jeligére. (4263)

## Lakás

iszia, butorozott szoba két személynek kiadó július elsejére, öv. Halász Benedekné Bonnáz-utca 13.

Kertes lakást keresek, lehetőleg az Erzsébetvárosban, vagy Józsefvárosban. Két-három szoba, lehetőleg fürdőszobával. Cimeket „Modern kertes otthon” jeligére a kiadóba kérek. (4630)

Belvárosban utcai szoba külön előszobával csinosan butorozva kiadó. Cim a kiadóban. (1700)

Villanyos mentén csinos 2 szobás lakás azonnalra kiadó. Érdeklődni III. Tavaszu. 5. ajtó 5 alatt. Ügynökök kizárva! (1707)

Csinosan butorozott szobát keresek, lehetőleg a Belvárosban aug. elsejére. Cimeket a kiadóba kérek, „Augusztus 1” jeigére. (4687)

Egy szobás-konyhás lakást aug. elsejére keresek. Cimeket a kiadóba kérek. „Csendes lakó” jeligére. (4688)

## Adás-vétel

Eladó egy 150 éves antik íróasztal (Szekrete) interzia berakással. Ugyanott egy tükör reflex fényképezőgép Roth, Bul. Carol (Hunyady-ut) 15. (1687)

Antik szalon asztalt megvételre keresek. Cimeket „Antik” jeligére a kiadóba kérek. (4629)

Ház eladó Pacsirta-utca 14. Gyárvas. (1706)

Könyvszekrényt, lehetőleg antik darabot megvételre keresek. Cimeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek „Alkalmi vétel” jeligére.

# Királynő és kalandor

A Déli Hírlap eredeti regénye

Írta: Félegyházi András

(Folytatás.)

12

(Utánnomás tilos.)

— A szükséges dolgokat az utazásra vonatkozólag majd elintézem magam a miniszterelnökkel, — mondta Eudoxia királynő és elbocsátotta Kaminszkája Olgát.

A királynő magára maradván, gondolkodni kezdett. Péter kióvi herceg képét igyekezett visszaidézni emlékezetébe. A herceg ugyanis úgy élt emlékezetében, mint 10 éves fiúcska, aki apjával néhány hónapig Karillgrádban tartózkodott az udvarnál, amikor Eudoxia öt esztendő volt.

Péter kióvi herceg apja Mihájlovics Mihály orosz nagyherceg volt. A nagyherceg a cári uralomnak 1917-ben történt végzetes bukása után a cári család számos tagjával külföldre menekült a kommunisták elől. Még egészen fiatal volt Mihájlovics Mihály nagyherceg, a pétervári katonai akadémia alsóbb évfolyamát végezte, amikor vége szakadt a dicsőségnek. A külföldön családjával egyik nagy városból a másikba vándorolt, amíg végül letelepedtek Párisban. Ott ismerkedtek meg Letigovrics Athanással és annak apjával, a későbbi karill királlyal, Letigovrics Peróval, akik az északfranciaországi kastélyból, ahol állandóan laktak, gyakran berándultak Párisba.

Az ismeretségből tartós barátság lett és amikor Mihájlovics Mihály, a fiatal nagyherceg, részint szerelemből, részint pedig, mert egy neki, mint pedig családjának szüksége volt pénzre, házasságot kötött 1933-ban Astor Edít amerikai milliárdosnővel, az esküvő vendégei között ott voltak a Letigovricsok is. A házasságból, amely igen boldog volt, hat gyermek született. Ezek között az utolsó volt Péter herceg, aki 1945-ben látta meg a napvilágot New Yorkban, ahová Mihájlovics Mihály nagyherceg házassága óta családjával együtt gyakran eljárt.

Mikor Letigovrics Pero 1934-ben Karillia trónjára került, változatlanul fentartotta a barátságot Mihájlovics Mihály nagyherceggel, aki néhány alkalommal vendége is volt a karillgrádi konakban. Pero király meg volt róla győződve, hogy Oroszországban előbb-utóbb megbukik a kommunizmus és akkor a volt cári család tagjai, akik közül valamelyiket majd megválasztják cárnak, visszakérülnek Oroszországba. A király bölcsen tudta, hogy az újra hatalmassá fejlődő Oroszország barátságára és jóakarására Karillának szüksége lesz. Amikor Mihájlovics Mihály nagyherceg 1955-ben legutoljára járt Karillgrádban, akkor a közeli orosz restauráció már erősen érezte előszelét. Oroszországban a kommunistáknak alig volt már akkor valami hatalmuk. Egymás között veszekedtek, a parasztság még kevésbé engedelmessé lett nekik, mint akkor, amikor még erősebbek voltak, a polgári elem pedig, amely érezte közeli feltámadását, titokban szervezkedni kezdett. Mihájlovics Mihály nagyherceg legfiatalabbik fia, Péter herceg, akkor tíz esztendő volt. A konak parkjában gyakran játszott Eudoxia hercegnővel, labdázott, karikat hajtottak futkároztak.

Egy esős délután, amikor Pero király és Mihájlovics Mihály nagyherceg ebéd után a dohányzóban megitták a likőrjüket és fekete kávéjukat, a télikert felé tartottak, hogy ott folytassák a nagy üvegtető alatt a szivarozást és beszélgetést. Amint a széles folyosókon haladtak, az egyik szobából hangos gyermekzsivajt hallottak. Kíváncsian nyitottak be és tanúi voltak annak, amint az ajtónyitáskor a nagyherceg negyedik fia, a tizennégy éves Miklós pópa módjára éppen ezt énekelte:

— Goszpodi, pomiluj! Goszpodi, pomiluj!

— Hát ti mit csináltok? — szólt rá Pero király a gyermekekre.

— Esküvőt játszunk, — felelt Miklós herceg — én vagyok a pópa, Eudoxia a menyasszony és Péter öcsém a vőlegény. A többi testvérünk a násznép.

Miklós herceg, akin piros bársony asztalterítő volt papi palástként, egy kis emelvényen állott, előtte térdeltek a földön Eudoxia és Péter. Eudoxia fejét nagy fehér fátyol borította, Péter pedig kardot kötött az oldalára.

— No, csak játsszatok tovább, — mondta mosolyogva Mihájlovics Mihály nagyherceg és Pero királlyal együtt otthagya őket.

Szóltalanul mentek és ugyancsak sokáig némán ültek a téli kertben is egy terebélyes palma alatt.

Végül, csak hogy éppen mondjon valamit, Mihájlovics Mihály nagyherceg törte meg a csendet:

— Milyen furesa játékot választottak maguknak ezek a gyermekek.

Pero király megfontoltan felelt:

— Hátha ez a játék részünkre pillantás a jövőbe. Hátha az ég intése, hogy a két gyermeket egymásnak neveljük.

— Nincsen semmi ellenvetésem, ha a kettőből egy pár lesz.

Egészen komolyan megbeszélték, hogy a két gyermeket, Eudoxiát és Péter herceget, ha majd felnőnek, egymáshoz adják.

A két gyermeket az udvarnál trófián már csak úgy nevezték: a menyasszony és a vőlegény.

Mihájlovics Mihály nagyherceg és családja őszkor a Rivierára utazott. Ettől fogva azonban a két család között még sűrűbb volt a levélbeli érintkezés, mint eddig.

Oroszországban pedig közben egyre jobban érett a helyzet a kommunizmus bukására. Hiába volt a kommunista népbiztosok minden erőlködése, hogy hatalmukat megmentse. Olyan terrort és olyan vérengzést vittek véghez az utolsó hónapokban, mint talán még uralmuk kezdetén sem. Naponta százával végezték ki az embereket, akik belekeveredtek az ellenforradalomba. Amíg azonban régente ezekkel a kivégzésekkel meg tudták félemlíteni a népet, az most már nem engedte magát sakkban tartani és sok derék oroszok megöletése csak arra való volt, hogy a többiek még ádázabban igyekezzenek megdönteni a kommunistáknak még meglevő hatalmát.

(Folytatás köv.)

# Nyári vasúti menetrend

(Érvényes május 15-től)

Indulás a józsefvárosi pályaudvarról:	
Karánsebesre személyv. reggel	3.40
Aradra személyv. reggel	3.45
Radnára vegyesv. reggel	5.—
Báziásra személyv. reggel	5.55
Valkányra vegyesv. reggel	5.56
Buziásra személyvonat (csak vasárnapokon) reggel	6.18
Aradra személyv. reggel	6.19
Resicára személyv. reggel	6.30
Zsombolyára vegyesv. reggel	6.40
Bukarestbe gyorsv. reggel	7.40
Aradra személyv. reggel	8.20
Turnszeverinbe személyv. reggel	8.30
Csanád felé személyv. reggel	8.35
Gyér felé vegyesvonat reggel	8.40
Buziás felé vegyesvonat reggel	8.52
Keresztes (Jugoszlávia felé) d. e.	9.50
Zsombolyára vegyesv. d. e.	10.20
Resicára gyorsv. d. u.	12.20
Zsombolyára ekszpressz d. u.	12.23
Aradra gyorsv. d. u.	12.30
Buziásra személyv. d. u.	2.30
Aradra személyv. d. u.	2.35
Valkányra vegyesv. d. u.	2.54
Turnszeverinbe személyv. d. u.	2.55
Radnára vegyesv. d. u.	3.44
Zsombolya—Szeged gyorsv. d. u.	3.45
Csanádra személyv. d. u.	4.20
Resicára személyv. d. u.	4.30
Báziásra személyv. d. u.	5.03
Keresztes (Jugoszlávia) felé vegyesv. d. u.	5.20
Gyérre vegyesv. d. u.	6.10
Aradra személyv. d. u.	6.15
Bukarestre ekszpressz d. u.	6.18
Karánsebesre személyv. d. u.	7.90
Buziásra (csak máj. 15-től szept. 15-ig) személyv. d. u.	7.48
Báziásra személyv. este	8.—
Zsombolyára vegyesv. este	8.40
Bukarestre gyorsv. este	9.40
Zsombolyára gyorsv. este	10.59
Aradra gyorsv. este	11.10
Érkezés a józsefvárosi pályaudvarra:	
Aradról személyvonat reggel	2.38
Zsombolyáról vegyesv. reggel	6.15
Gyérről vegyesv. reggel	6.17
Radnáról vegyesv. reggel	6.45
Csanádról személyv. reggel	6.46
Resicáról személyv. reggel	6.50
Aradról személyv. reggel	6.58
Keresztesről vegyesv. reggel	7.—
Zsombolyáról gyorsv. reggel	7.12
Aradról gyorsv. reggel	7.20
Báziásról személyv. reggel	7.27
Karánsebesről személyv. reggel	7.30
Buziásról személyv. reggel	7.37
Valkányról vegyesv. reggel	7.44
Bukarestről gyorsv. reggel	7.55
Zsombolyáról vegyesv. d. e.	9.45
Turnszeverinből személyv. d. e.	10.50
Báziásról személyv. d. e.	11.43
Aradról személyv. déli	12.—
Bukarestről ekszpr. d. u.	12.03
Buziásról személyv. (csak máj. 15-től szept. 15-ig) d. u.	1.50
Gyérről vegyesv. d. u.	2.25
Aradról személyv. d. u.	3.36
Zsombolya—Szegedről gyorsv. d. u.	4.10
Keresztesről vegyesv. d. u.	4.15
Báziásról személyv. d. u.	5.25
Csanádról személyv. d. u.	5.45
Zsombolyáról ekszpr. d. u.	5.58
Resicáról gyorsv. d. u.	6.—
Aradról gyorsv. d. u.	6.03
Zsombolyáról vegyesv. d. u.	7.—
Valkányról vegyesv. d. u.	7.05
Buziásról vegyesv. d. u.	7.25
Radnáról vegyesv. d. u.	7.47
Resicáról személyv. este	8.29
Turnszeverinről személyv. este	8.30
Aradról személyv. este	9.25
Bukarestről gyorsv. este	10.38
Buziásról személyv. (csak vasárnapokon) este	10.52
Karánsebesről személyv. éjjel	12.—



# Déli Hírlap

1928 JUNIUS 23

## LEGUJABB

IV. ÉVF. 147. SZÁM

### Zárt tárgyalásban foglalkozott tegnap a bukaresti ítélőtábla a volt trónörökös válóperével és kimondta a válást

Bukarest, június 22.

Károly volt trónörökös ellen — miként annak idején megirtuk — néhány hét előtt Elena anyahercegnő, az eksztrónörökös felesége, a bukaresti bírósághoz válókeresetet adott be. Károly két év előtt ismeretes körülmények között lemondott a trónról, elhagyta az országot és azóta külföldön olyan életmódot folytatott, mely miatt az anyahercegnő kénytelen volt beadni ellene a válókeresetet. Rosenthal dr. fővárosi ügyvéd nyújtotta be az anyahercegnő megbízásából a házasság felbontását kérő keresetet és ennek alapján a bukaresti ítélőtábla tegnap délben tárgyalta a válóperet. Hagópoltáblai tanácselnök elnöklete alatt foglalkozott a bíróság a válókeresettel. A tárgyalás zárt volt és déli egy óraker kezdődött. Mihaiescu főügyész olvasta fel a válókereset szövegét, mire Rosenthal dr. az anyahercegnő képviselője kifejtette azokat az indokokat, amelyek miatt távollevő ügyfele nevében a házassági kötelék felbontását kéri. Reámutatott az ügyvéd azokra a súlyos házasságbontó okokra, amelyeket a hűtlen elhagyással és a házasság méltóságával össze nem férő külföldi életmódjával Careimann Károly elkövetett. Rosenthal dr. állításainak igazolására több magán és közokiratot terjesztett a bíróság elé. A volt trónörökös nevében Pantasy ügyvéd egyszerű nyi-

latkozatot olvasott fel, melyben a bíróságtól a válókereset elutasítását kérte. Az ítélőtábla tanácsa ezután határozathozatalra vonult vissza, majd nyilvános ülésben hirdette ki a döntést. Eszerint az ítélőtábla a felhozott indokok alapján a válást kimondja, illetve Careimann Károly házasságát felbontottnak nyilvánítja. A

tabla ezen döntése ellen öt napon belül lehet felebbezést előterjeszteni a semmitűszékhez. Az ítélet kihirdetésénél csak esekély számú hallgatóság volt jelen. Nagybárá ügyvédek és újságírók hallgatták végig az ítélet kihirdetését.

### Nobile állandó jeladása adatokat adott Maddalena őrnagynak

Temesvár, június 22.

Nobile tábornok és társai megmentésére vállalkozó különböző segélyakeiök sorsáról a legjelentesebb hírek jelennek meg. A kutatók sorába állt legutóbb Amundsen is, aki két nap előtt álitólag leereszkedett arra a jégtáblára, amelyen Nobileék immár hetek óta megrekedtek. Ez a hír csonka maradt, mert azóta Amundsenről sem érkezett megbízható jelentés. Legújabb távirat szerint Amundsen és a vele volt Gilbert a Ferenc József földön voltak kénytelenek leszállani és most is ott tartózkodnak. Tegnap este Rómába az a rádiójeleintés érkezett, hogy Maddalena pilótaőrnagy, aki Kingsbayból ugyancsak elindult Nobile felkeresésére, az Italia léghajó utasainak egyrészt megtalálta. A bátor pilóta gépevel Nobileék főé került, ahonnan fegyvereket, tüzelő-

anyagot, sőt akkumulátort sikerült leengedni. Az örömhírt az olasz lapok rendkívüli kiadásokban közölték és az utcákon mindenfelé örömmujongó tömegek éljeneztek Nobilet váiamint Maddalénát. A kávéházakban rögtönzött szónoklatok hangzottak el és az olasz utca mindenfelé viharzó örömmámorban uszott.

Késő este érkezett távirat szerint Maddalena őrnagy úgy találta meg Nobilet, hogy gépenn állandóan megfeszített figyelemmel leste a jelzéseket és rádióon feifogta Nobile utasításait, amelyek tartózkodási helyének pontos leírását adták. Hoel norvég sarkkutató tegnap felszólította a norvég kormányt, hogy Amundsen megmentésére is szervezzen mentőekspeidiciót. Hoel a Krassin nevű orosz jégtörőhajón igyekszik a Spitzbergák fele.

### Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'17'5, Párisban 15'50

Temesvári magánárfolyamok 1928 június 22-én reggel:

Angol font: 797'75—798'00—800'00, dollár: 163'15—163'25—162'85, dinár: 2'88—külföldi, 2'84 belföldi, 2'84 effect, hollandi forint: 66'10, 66'20—66'00, francia frank: 6'43—6'44—6'50, olasz lira: 8'63—8'64—8'70, cseh korona: 7'84'05 7'85—7'85 németmárka: 39'10—39'15—39'20, osztrák schilling: 23'00—23'02—23'10, magyar pengő: 28'50—28'52—28'60, svájci frank: 31'50—31'52—31'60.

Terményárak:

(Dengl és Kleinmann gabonabizományi cég áral.)

Buza 935, új buza 720, új árpa 540, repce 1100, tengeri 725, irányzat tartott.

### A magyar gyufa gyártásának bérlete harminchat millió dollár

Budapest, június 23.

A képviselőházban Mayer földművelésügyi miniszter beterjesztette a földbirtokreform befejezéséről szóló törvényjavaslatot. Melléklet gyanánt csatolta a javaslatához az utóbbi napokban sokat emlegetett gyufajavaslatot is. Eszerint a svédekkel való megállapodás értelmében a svéd gyufakartell megvásárolja hat hónapon belül az összes magyar gyufagyárakat. A magyar kormány ötven évig gyufagyártásra másnak engedélyt nem ad ki. A gyufának Magyarországon való előállításánál magyar munkások alkalmazandók. A gyufa ára ez év végéig egy fillérrel, jövőre pedig két fillérrel emelkedik dobozonként. A svéd gyufakartell kötelezi magát, hogy néhány magyar földhitelintézetétől kibocsátott harminchat millió dollárnyi kötvényt kilencvenkettes árfolyamon megvásárolja. Ezek a kötvények hatodfél százalékos kamatoznak. A svédok a vételárat három egyenlő részletben folyósítják. Az ellenzék erős harcot indít a javaslat ellen.

Elsőnek Gaal Gaszton beszélt a javaslat ellen, aki kijelentette, hogy Magyarország minden szegénység dacára sem rongyolódott le annyira, hogy csak zálogos kölcsönt tudna felvenni. Bethlen István miniszterelnök foglalkozott az ügyvel kapcsolatban hangoztatott panamavádakkal és kifejtette, hogy ezek a hírek min hazugok. Utána Gál Jenő akart felszólalni, az ellenzék azonban óriási zajesap úgy, hogy az elnök kénytelen a ülést felfüggeszteni.

Hatvany megbetegedett a börtönben. Budapestről jelentik: Hatvany Lajos báró a Markó-utcai fogházban tölti ki büntetését, amelyre tudvalevőleg az ítélőtábla hét év fegyházból négy évre szállított le. A utóbbi időben Hatvany gyomorbántalom következtében súlyosan megbetegedett, amiért védője az ügyészségtől kérte, hogy Hatvanyt kezelésre rabkórházba szállíthassák. Az ügyészség a kérelem fölött rövidesen dönt.



**Saját gyártmányú**  
cserépkályháimat ajánlom és vállalom falburkolásokat, új tüzhely rakásokat, valamint fürdőmedencék kirakását.

**Turi György**  
kályhás

II, Calea Dorobanților (Rékási-ut) 26.  
Telefon értesítést 19—26 továbbít.

Vasárnap, 24-én, délután 6 óra 30 perckor Bana t ul-pályán

## Ujpest (Budapest)-Kinizsi

nemzetközi mérkőzés.

169

Jegyek elővételben Bana t hirlapirodában kaphatók.  
Iskola Alapítvány - Korcsyvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca  
Fotó: Kádár VARNAY ELEMÉR dr. Nyomatott a HELICON Bánáti Nyomda Bészvénytársaságnál Timisoara